

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3250 від 20.03.2020
Народні депутати України
Р. Стефанчук, М. Стефанчук

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про підстави та порядок проведення пленарних засідань Верховної Ради України та засідань комітетів Верховної Ради України в режимі відеоконференції на період здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)»

У Головному науково-експертному управлінні розглянуто поданий законопроект, в якому пропонується створити законодавчу основу для забезпечення можливості ухвалення Верховною Радою України та її комітетами рішень в режимі відеоконференції з метою розгляду парламентом законопроектів, проектів інших актів, які мають особливу важливість і пов'язані із запобіганням виникненню і поширенню, локалізацією і ліквідацією спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), забезпеченням національної безпеки та оборони, економічного добробуту та прав людини.

За результатами розгляду даного проекту Головне управління вважає за необхідне зазначити наступне.

1. У положеннях проекту передбачено, що закон приймається як тимчасовий нормативно-правовий акт на 60 днів з дня набрання Законом чинності.

Проведення пленарних засідань Верховної Ради України та засідань комітетів Верховної Ради України відбуватиметься в режимі відеоконференції. Водночас обумовлюється, що пленарне засідання Верховної Ради України, засідання комітету Верховної Ради України в режимі відеоконференції проводитимуться виключно з метою розгляду *законопроектів, проектів інших актів, які мають особливу важливість і пов'язані з запобіганням виникненню і поширенню, локалізацією і ліквідацією спалахів, епідемій та пандемій коронавірусної хвороби (COVID-19), забезпеченням національної безпеки та оборони, економічного добробуту та прав людини.*

Крім того, у проекті передбачається, що рішення про проведення пленарного засідання Верховної Ради України в режимі відеоконференції

прийматиметься Головою Верховної Ради України за пропозицією Президента України або не менш як однієї третини народних депутатів України від конституційного складу Верховної Ради України, з одночасним прийняттям рішення Головою Верховної Ради України щодо доручень комітетам, визначених головними з підготовки і попереднього розгляду законопроектів, проектів інших актів, включених до порядку денного такого засідання, забезпечити їх підготовку до розгляду Верховною Радою України.

У проекті визначається виключне коло осіб, що мають перебувати у залі під час проведення пленарного засідання Верховної Ради України в режимі відеоконференції. До кола таких осіб входитимуть: Голова Верховної Ради України, Перший заступник та заступник Голови Верховної Ради України; особа, визначена доповідачем законопроекту (проекту іншого акта) суб'єктами права законодавчої ініціативи, які його внесли на розгляд Верховної Ради України; голова комітету, визначеного головним, або представник від головного комітету; члени Лічильної комісії; по одному представнику від кожної депутатської фракції (депутатської групи); працівники Апарату Верховної Ради України, що виконують функцію з обслуговування пленарних засідань Верховної Ради України. Всі інші народні депутати України братимуть участь у пленарному засіданні в режимі відеоконференції поза межами визначеної зали засідання.

Також у проекті визначається процедура та часові межі розгляду законопроекту, проекту іншого акта на пленарному засіданні Верховної Ради України в режимі відеоконференції, що включатиме: доповідь особи, визначеної доповідачем законопроекту (проекту іншого акта) – до десяти хвилин; співдоповідь визначеного головним комітетом співдоповідача – до п'яти хвилин; виступи по одному представнику від кожної депутатської фракції (депутатської групи) – до п'яти хвилин кожному представнику, який перебуває у залі, в якому відбувається таке засідання. Водночас зазначено, що після завершення розгляду законопроекту, проекту іншого акта проводиться голосування народних депутатів України щодо його прийняття за основу та в цілому. Алгоритм голосування передбачає особисте голосування кожного народного депутата України, починаючи від найбільшої за чисельністю депутатської фракції (депутатської групи) до найменшої. Після завершення голосування всіма народними депутатами України, які братимуть участь у пленарному засіданні Верховної Ради України в режимі відеоконференції, Голова Лічильної комісії або визначений Лічильною комісією представник з її складу доповідає про результати голосування за законопроект, проект іншого акта, після чого головуючий оголошує рішення, прийняте Верховною Радою України та оголошує про закриття пленарного засідання Верховної Ради України в режимі відеоконференції.

У проекті передбачено, що Голова Верховної Ради України невідкладно підписує Закон, прийнятий на пленарному засіданні Верховної Ради України в режимі відеоконференції, і направляє його Президентові України, а інші акти Верховної Ради України, прийняті Верховною Радою України, невідкладно підписує та оприлюднює.

Крім того, в проєкті передбачаються правила проведення засідання комітету Верховної Ради України в режимі відеоконференції.

2. Беручи до уваги існуючу ситуацію в державі й те, що чинне законодавство завдяки своїй властивості фіксувати постійно повторювані типові правила поведінки людей не завжди відповідає новим викликам та швидким змінам ситуації, Головне управління, тим не менш, вважає за необхідне звернути увагу на деякі проблематичні моменти пропонованого проєкту.

2.1. Відповідно до ч. 2 ст. 84 Конституції України, рішення Верховної Ради України приймаються *виключно на її пленарних засіданнях*. З урахуванням цього та з огляду на ті правила проведення пленарних засідань, які є традиційними для роботи парламенту і закріплені регламентними нормами, виникають певні сумніви стосовно того, чи може пропонований у проєкті спосіб розгляду та прийняття законопроектів, проєктів інших актів в режимі відеоконференції вважатись пленарним засіданням Верховної Ради України у тому сенсі, в якому це словосполучення вживається у Конституції України.

2.2. Чинний конституційний та регламентний порядок реалізації повноважень народного депутата України під час пленарного засідання у залі Верховної Ради України дозволяє забезпечити його вільне волевиявлення в умовах відсутності безпосереднього тиску на нього під час голосування та інших причин, які б спонукали до голосування не з його власної волі. Пропонований же порядок проведення засідань Верховної Ради України в режимі відеоконференції містить певний ризик, оскільки не дає гарантій захисту народного депутата України від стороннього тиску та не дозволяє з'ясувати, наскільки вільно відбувається волевиявлення особи під час відеоконференційного голосування.

2.3. Положення проєкту стосовно проведення засідань комітетів Верховної Ради України в режимі відеоконференції не дають повного уявлення про особливості роботи парламентського комітету в такому режимі.

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: О. Карпенко, О.Мельник

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЇВНА
Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA10400000733B420047F32C01
Дійсний до: 10.11.2020 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/19327 від 27.03.2020

46267